

Oikeaa viisautta

Raamattu ylistää viisautta ja ymmärrystä. Viisauden ulottuvuudet käsittävät tätä aikaa, mutta myös tulevaa - ja viisaus rakentuu inhimillisellä tasolla tietotaidosta ja erilaisten kokonaisuuksien ymmärtämisestä. Viisautta on ymmärtää, miten asiat liittyvät toisiinsa, mistä ne ovat tulleet ja mikä on niiden tarkoitus. Viisautta on myös käsittää sitä, ettei itse vielä tiedä ja ymmärrä kaikkea.

"Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa. Jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä tiedä, niin kuin tietää tulee; mutta joka rakastaa Jumalaa, sen Jumala tuntee." 1.Kor.8:1-3

Kohtaammekin viisautta tai tyhmyyttä monissa ulottuvuuksissa - niin ajallisissa asioissa, kuin hengellisissäkin piireissä. Sanonta - "joukossa tyhmyys tiivistyy" - pitääneen hyvin paikkansa. Toisinaan lahkolaisten saarnoja kuunnellussa, tuntuu, että jotkut kiihkomieliset ihmiset ovat unohtaneet Jumalan olevan viisas ja että Hän tahtoo myös ihmisten viisastuvan. Viisautta on eri lähteestä kumpuavaa ja näillä on eron vaikutuksissa ja päämäärissä. Viisauden ytimessä onkin "tarkoituksellisuus" ja selkeä erottelu kyky vaikuttimista - mikä on tunteita, opittua, tähän ulottuvuuteen sidottua, yhteisöjen- tai yhteiskunnan käsitteitä ja mikä on oman minuuden tai esimerkiksi ylpeyden tai erilaisten tunnetilojen vaikutuksia.

*Autuas se ihminen, joka on löytänyt viisauden, ihminen, joka on saanut taidon. Sillä parempi on hankkia sitä kuin hopeata, ja siitä saatu voitto on kultaa ja lompia. Se on kalliimpi kuin helmet, eivät mitkään kalleutesi vedä sille vertaa. Pitkä ikä on sen oikeassa kädessä, vasemmassa rikkaus ja kunnia. Sen tiet ovat suloiset tiet, sen polut rauhaisat kaikki tyyntä. Elämän puu on se niille, jotka siihen tarttuvat; onnelliset ne, jotka siitä pitävät kiinni. **Herra on viisaudella perustanut maan, taivaat taidolla vahvistanut.** Hänen toimestansa syvyydet kuohuivat esiin, ja pilvet pisa-roivat kastetta. Poikani, nämä älkööt häipykö näkyvistäsi, säilytä neuvokkuus ja taidollisuus, niin ne ovat elämä sinun sielullesi ja kaunistus sinun kaulaasi. Silloin sinä kuljet tiesi turvallisesti etkä loukkaa jalkaasi. Kun menet maata, et pelkää mitään, ja maata mentyäsi on unesi makea. Pääset peljästyvästä äkkikauhista tur-*

*miota, joka jumalattomat yllättää. Sillä **sinä saat luottaa Herraan**, Hän varjelee sinun jalkasi joutumasta kiinni. Älä kiellä tarvitse-*

valta hyvää, milloin sitä tehdä voit. Älä sano lähimmäisesellesi: "Mene nyt ja tule toiste, huomenna minä annan", kun sinulla kuitenkin on. Älä mieli pahaa lähimmäistäsi vastaan, kun hän luottavaisesti luonasi asuu. Älä riitele kenenkään kanssa syyttä, kun ei toinen ole sinulle pahaa tehnyt. Älä kadepidi väkivallan miestä äläkä hänen teitensä omiksesi valitse; sillä väärämielinen on Herralle kauhistus, mutta oikeamielisille Hän on tuttava. Herran kirous on jumalattoman huoneessa, mutta vanhurskusten asuinsijaa Hän siunaa. Pilkkajille Hänkin on pilkallinen, mutta nöyryille Hän antaa armon. Viisaat perivät kunnian, mutta tyhmyin osa on häpeä. Snl.3:13-32

Viisaus Raamatussa

Jumalan sana on kaikin puolin vastaanottamisen arvoista. Miten ihmeellisiä viisauksia eri Raamatun kertomukset ja opetukset tuovatkaan elämäämme!

*"Kuinka Sinun lakisi onkaan minulle rakas! Kaiken päivää minä sitä tutkistelen. Sinun kysymykset minut vihollisiani viisaammaksi, sillä ne ovat minun omani iankaikkisesti. Minä olen kaikkia opettajiani taitavampi, sillä minä tutkistelen Sinun todistuksiasi. Minä olen ymmärtäväisempi kuin vanhat, sillä minä otan vaarin Sinun asetuksistasi. Minä pidätän jalkani kaikilta pahoilta teiltä, noudattaakseni Sinun sanaasi. Minä en poikkaa Sinun oikeuksistasi, sillä Sinä neuvot minua. Kuinka makeat ovat minulle Sinun lupauksesi! Ne ovat hunajaa makeammat minun suussani. Sinun asetuksistasi minä saan ymmärrystä; sen tähden minä vihaan kaikkia valheen teitä. Sinun **sanasi on** minun jalkaini lamppu ja **valkeus** minun tieläni." Ps.119:97-105*

Jumalan viisaus

Kaikkivaltias, Luoja Jumala on viisas. Hän tietää, mitä tekoa olemme ja mitä tarvitsemme. Hän on kätkenyt viisauden ja koko totuuden yhteen persoonaan, Jeesukseen Kristukseen. Hän on kulmakivi. Häneen kulminoituu ylin viisaus. **Jeesuksessa sovittiin menneisyys, annettiin rauha nyky-**

syyteen ja Hänessä on tulevaisuuden toivo.

*"Että heidän sydämensä, yhteen liittyneinä rakkaudessa, saisivat kehotusta omistamaan täyden ymmärtämyksen koko rikkauten ja pääsisivät tuntemaan Jumalan salaisuuden, **Kristuksen, jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkeytynä.** Kol.2:2-3*

Ihmisten viisaus

Jumala on määritellyt asumisemme ja olemisemme rajat. (Apt.17:26) Oma viisautemme ei kykene käsittämään todellista viisautta, mikä jumalaisuudessa on. Ylpeytemme ja omahyväisyytemme rajaavat meitä tyhmyyteen, joka estää oppimisen ja kasvamisen. Samoin katkeruus, mustasukkaisuus ja vihan tunteet hyvin usein ajaa meitä tyhmyyden tietä. Mikä onkaan elämässämme tekijä, joka saa järjen ja viisauden äänen sammumaan - meidän tulee hakeutua Jumalan ihmeellisen viisauden lähteen luokse ammentamaan elävää vettä.

*"Sillä katsokaa, veljet, omaa kutsumistanne: ei ole monta inhimillisesti viisasta, ei monta mahtavaa, ei monta jalosukuisia, vaan sen, mikä on hulluutta maailmalle, sen Jumala valitsi saattaaksensa viisaat häpeään, ja sen, mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaaksensa sen, mikä väkevää on, häpeään, ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen, joka ei mitään ole, tehdäkseen mitättömäksi sen, joka jotakin on, ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä. Mutta Hänestä on teidän **olemisenne** Kristuksessa **Jeesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi** Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi, että kävisi, niin kuin kirjoitettu on: "Joka kerskaa, sen kerskauksena olkoon Herra." 1.Kor.1:26-31*

Ihminen saa kokea myös ihmeellisiä kokemuksia Jumalansa seurassa uskoessaan Häneen. Yksi niistä on "viisauden sanat" jotka toimivat Hengen vaikutuksesta. (1.Kor.12:5-11, 2:12-16) Niiden sanojen merkitys toiselle on tavattoman suuri. Jumalan lähettäessä sanansa ja puhuessaan sen palvelijansa lautta, pääsemme kokemaan viisauden ulottuvuuksia, jota tämän maailman inhimillisyydestä ei löydy.

*"Laupeus ja uskollisuus älkööt luopuko sinusta. Sido ne kaulaasi, kirjoita ne sydämesi tauluun, niin saat armon ja hyvän ymmärryksen Jumalan ja ihmisten silmien edessä. **Turvaa Herraan kaikesta sydämes-***

täsi äläkä nojaa omaan ymmärrykseesi. Tunne Hänet kaikilla teilläsi, niin Hän tasoittaa sinun polkusi. Älä luulottele olevasi viisas. Pelkää Herraa ja karta pahaa. Se on terveellistä sinun ruumiillesi ja virkistävää luillesi. Kunnioita Herraa antamalla varoistasi ja kaiken satosi parhaimmasta, niin jyväättasi täytyvät runsaudella ja viini pursuu kuurnistasi. Poikani, älä pidä halpana Herran varoitusta äläkä kyllästy Hänen nuhteeseen. Jota näet Herra rakastaa, sitä Hän kurittaa kuin isä poikaa, joka on Hänelle rakas.”

Snl.3:3-12

Omassa viisaudessaan ja ylpeydessään ihminen sokeutuu viisaudelle. Paavali opetti, kuinka Kehuessaan viisaita olevansa, ovat tyhmiksi tulleet:

”Koska he, vaikka ovat tunteet Jumalan, eivät ole Häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan ovat ajatussiltansa turhistuneet, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt. **Kehuessaan viisaita olevansa he ovat tyhmiksi tulleet.** ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden muuttaneet katoavaisen ihmisen ja lintujen ja nelijalkaisten ja matelevaisten kuvan kaltaiseksi. Sen tähden Jumala on hyljännyt heidät häpeällisiin himoihin; sillä heidän sydämensä himoissa, hyljännyt saastaisuuteen, häpäisemään itse omat ruumiinsa, nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja **palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa**, joka on ylistetty iankaikkisesti, amen. Sen tähden Jumala on hyljännyt heidät häpeällisiin himoihin; sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen; samoin miespuoletkin, luopuen luonnollisesta yhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimoissaan syttyneet toisiinsa ja harjoittaneet, miespuolet miespuolten kanssa, riettautta ja villiintymisestäään saaneet itseensä sen palkan, mikä saada piti. Ja niin kuin **heille ei kelvannut pitää kiinni Jumalan tuntemisesta**, niin Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan, tekemään sopimattomia. He ovat täynnänsä kaikkea vääryyttä, pahuutta, ahneutta, häijyyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahanilkisyyttä; ovat korvaankuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalaa vihaavaisia, väkivaltaisia, ylpeitä, kerskailijoita, pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia, vailla ymmärrystä, luotettavuutta, rakkautta ja laupeutta; jotka, vaikka tuntevat Jumalan vanhurskaan

säädöksen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ovat kuoleman ansainneet, eivät ainoastaan itse niittä tee, vaan vieläpä osoittavat hyväksymistä niille, jotka niitä tekevät. *Room.1:21-32*

Riivaajien viisaus

Kuka on viisas ja ymmärtäväinen teidän joukossanne? Tuokoon hän näkyviin tekonsa hyväällä vaelluksellaan viisauden sävyisyydessä. Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riitaisuus sydämessänne, niin älkää kerskatko älkääkä valhetelko totuutta vastaan. Tämä ei ole se viisaus, joka ylhäältä tulee, vaan se on maallista, sielullista, riivaajien viisautta. Sillä missä kiivaus ja riitaisuus on, siellä on epäjärjestys ja kaikkalainen paha meno. Mutta ylhäältä tuleva viisaus on ensiksikin puhdas, sitten rauhaista, lempeä, taipuisa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä, se ei epäile, ei teeskentele. Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa rauhan tekijöille. *Jaak.3:13-18*

Henkivallat ja pahan voimat ovat Raamatun mukaan todellisia. Paha osaa juonitella ja jopa jäljitellä hyvää, päättäkseen itsekäisiin päämääriinsä. Nuo juonet eivät ole meille kuitenkaan tuntemattomia (*2.Kor.2:11, Ef.6:11*) vaan me vastustamme pahuutta lujina uskossa ja näemme, kuinka se pakenee.

”Olkaa siis Jumalalle alamaiset; mutta vastustakaa perkelettä, niin se teistä pakenee. Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaa kätenne, te syntiset, ja tehkää sydämenne puhtaiksi, te kaksimieliset.” *Jaak.4:7-8*

”Teidän vastustajanne, perkele, käy ympäri niin kuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän saisi niellä. **Vastustakaa häntä lujina uskossa**, tietäen, että samat kärsimykset täytyy teidän veljiennekin maailmassa kestää. Mutta kaiken armon Jumala, joka on kutsunut teidät iankaikkiseen kirkkauteensa Kristuksessa, vähän aikaa kärsityänne, **Hän on teidät valmistava, teitä tukeva, vahvistava ja lujittava.** Hänen olkoon valta aina ja iankaikkisesti! Amen.” *1.Piet.5:8-11*

”Sinä uskot, että Jumala on yksi. Siinä teet oikein; riivaajakin sen uskovat ja vapisevat.” *Jaak.2:19*

Onkin viisautta tutkia tarkoin, mistä lähteestä ammentaa viisautta. Siksi Jumalan Sana – puhtaana ja väärentämättömänä – on paras paikka ammentaa oikeaa ja pysyvää viisautta.

Viisautta voisi luonnehtia oikeaksi viisaudeksi silloin, kun se sisältää riittävän laajat ulottuvuudet - aina historiasta tulevaan ja ikuiseen elämään. Viisaus ymmärtää myös olemassa olevaa hetkeä - unohtamatta pohtia kuitenkin, mitkä vaikutukset tulevalle on tämän hetken valinnoilla ja asenteilla.

Viisauden mittareita on myös useita. Ehkä toimimattomin, tai sokein mittari on aina ollut oma mieli. Useathan saattavat olla omasta mielestään hyvinkin viisaita, mutta toiset saattavat nähdä, miten tyhmiä he kuitenkin todellisuudessa ovat. Joskus myös toinen ihminen, tai jokin yhteisö saattaa olla hyvinkin väärä mittari viisaudelle. Sokean taluttaessa toista sokeaa, he molemmat kompastuvat kuoppaan. (*Matt.15:14*) Saatamme nähdä myös uskonnollisia ryhmittymiä, joiden joukot saattavat painostaa tai ohjailia ihmisiä todella typerällä tavalla. Niitä olivat Jeesuksen aikana fariseukset, jotka kyllä olivat oppineita, mutta heidän oma mieli ja yhteisön muodostuneet säännöt koituivat heille **typeryydeksi**. He olivat sokeita jumaliselle viisaudelle, joka oli kätkettyä Jeesukseen Kristukseen.

Kun ajatella Jumalan viisautta, voimme nähdä sen ulottuvan pahankin aikeisiin. Onhan niin, että kertakaikkista uhria puolestamme ei olisi milloinkaan uhrattu, ellei Israel olisi ollut niin syvässä paatumuksen tilassa. (*Room.11:25*) Herramme Jeesuksen Kristuksen piti kärsimän, että meillä olisi iankaikkisen elämän toivo. (*Matt.16:21, Mark.8:31, Luuk.9:22, 17:25, 24:26, Apt.3:18, 17:3, 26:23*)

”Mutta jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan. Mutta anokoon uskossa, ollenkaan epäilemättä; sillä joka epäilee, on meren aallon kaltainen, jota tuuli ajaa ja heittelee.” *Jaak.1:5-6*

